

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi, zahtevajo, poslanice in vabila po L. —, oglasi denarnih zavodov po L. 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2 — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Odpravite edino zapreko!

«Beogradske Novosti» so prinesle članek iz peresa poznane italijanskega publicista Avrelia Palmieri-ja o italijansko-jugoslovenskih intelektualnih odnosih.

«Beogradske Novosti» označujejo ta članek kot apel italijanskega «Instituta za vzhodno Evropo» za intelektualno sodelovanje. Kaže, da bo res temu tako, ker nas dogodka silijo k tej domnevi. Dovolj je, če omenimo, da je rečeni zavod priredil jugoslovenskim novinarjem čajnko povodom sklenitve sporazuma o Reki.

Palmieri piše: «Italijansko-jugoslovensko prijateljstvo je dovoljen čin. To prijateljstvo je bilo in je moralo biti nekaj spontanega. Italija ne more in ne sme pozabljati heroizem naroda, ki se je z nepremagljivo energijo boril za isto stvar, radi katere je Italija šla v boj proti tisti mračni sili, ki ji je bil stalni cilj: raznarodovanje na korist germanizma.» Palmieri pravi nadalje, da je bil prihod jugoslovenskih novinarjev v Rim spontan (samohoten) ter nadaljuje:

«V Italiji je — izjemni nekoliko skrajnežev, kakršnih je v vsaki državi — čut potrebe jugoslovenskega prijateljstva globoko zasajen v masi naroda. Vzemjemo kulturni vplivi bi učinkovito delovali za utrjevanje italijansko-jugoslovenskega prijateljstva. Ti vplivi so nekakj obstojali, posebno v Dalmaciji. Morajo se nadaljevati. Slovstvu pripada bodočnost! To ima toliko dotikališč in bližnjih si točk z latinskimi genijem!... Sedaj je prišla vrsta na druge slovanske narode, ki sta jih politično zatirala in despotizem Turkov ali Nemcev ovirala, da niso mogli iznaati na svetlo vse svoje duševne zaklade, ki so jih morali doslej skrivati v globinah svojih duš.

Dva naroda, bližnja si po mejah, sta si blizu tudi po svoji duši in geniju. Potrebno je, da se bolje spoznata da se spoštuje in ljubi! To delo medsebojnega seznanjanja je dolžnost intelektualnih razvedov obeh dežel. Rim ima literarno središče za proučevanje slavizma v «Institutu za vzhodno Evropo». Mi iščemo za na e delo sodelovanje naučnih jugoslovenskih društev. Led je prebit med dvema narodoma in Italija, ki je v minulosti igrala vidno vlogo v literarnem preporodu Jugoslavije, bo srečna, da bo sedaj tudi sama sprejemala odseve slovanskega književnega obilja na drugi obali Jadrana.

Tako Palmieri. «Istarska Rijec» odgovarja: Lepo. Prava himna Jugoslovenom in Slovanstvu. Radi beležimo to razumevanje belih vran med Italijani. Sedaj pa, ko smatramo za svojo dolžnost, da tudi mi pomagamo tistim, ki so blage volje, ker v dobrih odnosih med Italijo in Jugoslavijo igramo mi Jugoslovenci v Italiji vidno vlogo. Nočemo se ob tej priliki spominjati raznih žaljenj, ki smo jih pretrpeli zadnjih

pet let, marveč želimo le, da bi prišel čas popolnega pozabljenja na prošla zla. Se več: pripravljeni smo, da odpremo pot do dobrih odnosov med obema deželama. Ravno zato naslovljamo na intelektualce «Instituta za vzhodno Evropo» par ugotovitev, ki brez dvoma otežujejo dobre odnose med italijanskim in jugoslovenskim narodom.

G. Palmieri apelira na jugoslovenske intelektualce. Ali ne ve pa, da ga ni v Jugoslaviji, kakor tudi ne v drugih jugoslovenskih narodih, intelektualca, ki ne bi vedel za trpljenja in krivice, ki so jih pretrpeli in jih še trpijo njegovi bratje po rodu v Istri, v Trstu in na Gorškem? Ko bi se odločili za zahtevano delo, bi storili to samo radi znanosti. Ali sentimentalno jugoslovensko srce ne bi vendar nikdar pozabilo mračne sile raznarodovanja Slovanov na korist italijanizma. Za dokaz nam služi Francija. Francoski narod ni nikdar omenjal Alzacije-Lorene, vendar pa je vedno mislil nanjo.

Ko Palmieri apelira bolj na srbski del jugoslovenskega naroda; misleč, da so Srbi manj razsvetli v ljubezni do svojih bratov, tedaj se hudo vara. Srbu je v krvi prirojena ljubezen do svojih bratov. Ta ljubezen ga je večkrat prisilila, da je vzel meč v roke. V njem je samo ena slovanska sposobnost bolj razvita: da čuti, ali molči! Pojdite vi, g. Palmieri, v Srbijo, pa poiščite kakega narodnega guslarja, in čuli boste na lastna ušesa, kako on ob goslih peva in dviga svoje brate, pa naj bodo kjersibodi!

Ako je «Institutu» res do prijateljskih odnosov z Jugoslovenci, naj najprej pouči meročajne politične kroge, da so italijanski ekstremisti koncentrirani ravno v Istri. To niso fanatični rodoljubi, marveč računirajo, ki pod plaščem nacionalizma izvršujejo svoja nečeta. Tem «ekstremistom» nasledajo večkrat tudi tisti, ki so poklicani, da štijo vsakega državljana. Posledica temu je, da za to javljeni in uničeni morajo iskati gostoljubje ravno pri tistih, od katerih se sedaj zahteva prijateljsko sodelovanje.

Naš narod ne zahteva nikakih privilegijev, marveč le, da se mu da, kar je že imel in kar mu je bilo nasilno odvzeto; šole kot kulturne ustanove, ravnopravnost v plačevanju davkov in priznanje da smo ljudje. Ako Italija zaostaja našim zahtevam — in to more, ako le hoče —, potem izginajo kmalu vse dvomnosti v iskrenem prijateljstvu in sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo. Kajti temu ni na poti nič drugega, razun postopanje napram nam! V tem je edina zapreka proti iskrenemu sporazumu. Poleg zadovoljstva in veselja, da smo člani velike in ugledne države, vam bomo tudi hvaležni, če odpravite to zapreko!

sovrážne; toda niti zdaleč ni popolarska stranka slutila, da bo Mussolini proglasil za prevratno stranko, ki je povsod, v občinskih in pokrajinskih svetih in v parlamentu, branila red. «Italijanski narod» nadaljuje list — ne bo pozabil, da si je te popolarske «prevratnike» želel v svojo vladu g. Mussolini takoj po pohodu nad Rim; italijanski narod tudi ne bo pozabil, da so ti «prevratniki» tudi potem, ko so izstopili iz vlade, dali g. Mussoliniju ne ravno nepotrebne glasove, da je mogla njegova vladna barčica mirno jadrati dalje.

Genilejeva reforma in visokošolski
RIM, 28. Naučni minister on. Gentile je sprejel odposlanstvo Narodnega združenja visokošolcev-fasistov, ki mu je stavilo v zadevi šolske reforme naslednje zahteve: 1. v marcu naj se vrši sesija tudi za doktorske izpite za absolvirane akademike; 2. tehniški se lahko vpišejo v naslednji tečaj, četudi niso v redu z izpiti; 3. oktobrska sesija naj se nadaljuje v februarju in marcu.

Minister Gentile je odgovoril: 1. v prihodnjem maju bo sesija za doktorske izpite absolviranih akademikov; 2. rektorji imajo pravico podaljšati oktobrsko sesijo na februar in marec le za posebne izpite; edino tehnički bodo lahko polagali izpite v marcu in ako prestanejo izpite iz prejšnjih tečajev, se bodo lahko vpisali še tekom tega šolskega leta v naslednji tečaj; 3. glede oprostitve šolskih pristojbin opozarja on. Gentile na ustanovitev visokošolskih blagajen.

Razmejitev Reke
REKA, 28. Danes se je izvršila od 8. ure do poldne izpraznitve reškega ozemlja, ki se ima izročiti Jugoslaviji. Poleg tega je bila tudi določena meja. Operacije so se izvršile v popolnem redu in pravilno v smislu danih navodil. Na ta način je po izročitvi ozemlja Delte in pristanišča Baroš končana razmejitev med Italijo in Jugoslavijo. (Stefani.)

NOVE PLAČE DRŽAVNIH URADNIKOV
RIM, 28. Finančni minister De Stefani je odredil, da se bodo pričele izplačevati državnim uradnikom in učiteljem (inseantili) srednjevišje razreda plače ki so bile določene po zadnji preureditvi, od 1. marca dalje.

Italijanski poslanik za Jugoslavijo odpotoval
RIM, 28. Italijanski poslanik za Jugoslavijo gen. Bodrero je odpotoval. Na posla je pozdravil jugoslov. poslanik Anonjevič ter nekaj uradnikov zunanjega ministrstva

Jugoslovenski proračun sprejet

BEOGRAD, 28. Na včerajšnji seji narodne skupščine so pred prehodom na dnevni red odgovarjali ministri na kratka vprašanja poslojnih narodnih poslancev. Celo sejo je izpolnil s svojim govorom g. Boža Maksimović, poročevalec večine v finančnem odboru. Ovrgele je vse opazke opozicijskih poslancev, dokazujoč, da je ravnatelj proračuna popolnoma realno. Da bi dokazal, kako neodkrito je držanje opozicije napram vladni politiki, je citiral poročilo izvozne banke, v katerem se odobrava politika finančnega ministra, in katero poročilo je podpisal tudi demokratski poslanec g. Savčić, ki je istočasno tudi član upravnega odbora izvozne banke. Iz tega sklepa g. Maksimović, da so nekateri opozicijski poslanci kot politiki proti politiki, katero kot poslovni ljudje odobravajo. Po njegovem govoru se je glasovalo v šestu. Glasovalo je 177 poslancev, in sicer 116 za, 61 pa proti. Proračun je bil torej z večino glasov sprejet.

Akcija opozicijskega bloka

BEOGRAD, 28. Tukajšnji opozicijski krogi napovedujejo skorajšnjo rešitev vprašanja opozicijskega bloka, češ da bodo se tekom tedna vsi na jasnem, krona, današnja vlada in narod o tem, da-li se more z enim ali drugim vladati. Izgledi za ustanovitev bloka so povoljni. Blok bo razpolagal z veliko večino v narodni skupščini in bo vsako minuto lahko strogolavil vlado.

Druge vprašanje pa je, da-li bo blok to storil takoj.

Ako se to zgodi, bi pristopil opozicijski blok v koncentracijsko vlado, potem ko bi strogolavil Pašićevu vlado in sestavljal vlado iz najboljših in najuglednejših osebnosti.

V tej zvezi se imenujejo od radikalov gg. Miša Trifunović, Andra Stanić, dr. Sjavko Miletić, Nastas Petrić in Ninko Perić, od demokratov gg. Ljuba Davidović, Voja Marinković, Svetozar Pribičević, Kosta Timotijević, od SHS gg. dr. Hohnjec in Sušnik, od jugoslovenske muslimanske organizacije dr. Spaho, od Hrvatov Krnjević in Lorković in od zemljoradnikov Voja Lazić.

Ta vlada bi imela pripraviti svobodne volitve, upoštevajoč vedno kraljevo željo, da se edinstvo države nikdar in nikakor ne krši.

Tej kombinaciji bi se prilagodila krona in narod, ter bi odgovarjala splošnemu razpoloženju. Ako ostanje radikalni v skupini, kakor se je to zgodilo o priliki zadnjega glasovanja, bi stori opozicijski blok v akcijo sam. Njegova naloga je, takoj vreči vlado in iti v najkrajšem času na volitve, ako dobi mandat za to. Volitve bi bile svobodne v pravem pomenu besede in bi se upošteval program, po katerem se ustanavlja sedaj blok.

Vlada in pozicija blok. Bolga. sk. izvoljenja

BEOGRAD, 28. Snel od 5. do 8. in pol je bila plenarna seja vlade. Vlada je diskutirala o akciji opozicijskega bloka je zadnji čas čutili bolj, kakor popre. Mu

govoril v Beograd. Demokrati referirajo in čakajo, SHS bo imelo svoje vodstvo svoje stranke 3. marca v Ljubljani. V vodstvu hrval. republikanske seljačke stranke se je sklepalo o programu nadaljnjega dela in o prihodu v Beograd. Celo stvar je treba razmotriti resno. Vlada je sklenila, da z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, onemogoči akcijo opozicije. Nato se je razpravljalo o draginskih dokladah častnikom, posebno članom njihovih družin in je vlada sklenila, da vsako dete prejema po 150 dinarjev na mesec. Nato se je razpravljalo o odkupu proge Virapaz-Bari, in je minister za promet, Kofčić, poročal, da je treba z odkupom počakati, dokler komisija, ki je za to delegirana, ne poda svojega poročila.

Vlada je nato razpravljala o vprašanju splošne situacije. Zlasti o Bolgarski se je konstatiralo, da so tam prilike zelo neredne in da se, kakor je soditi po vseh znamenjih in podatkih, bolgarsko-makedonski komite pripravlja na resno akcijo na poletje. Koncentracija njih čet se vrši vsak dan. Vlada je tako prisiljena da se s tem vprašanjem resno bavi in je konstatirala, da je pri tem vendar treba dosledno voditi miroljubno politiko. Dovolila ne bo formiranja jugoslov. komititkih čet za južno Srbijo, a pripravljena mora biti na vsak odpor proti nameram bolgarskih komitešev v zaščiti jugoslov. interesov. Vlada smatra, da Bolgarska namerava sprožiti vprašanje narodnih manjšin v Makedoniji in ga predložiti Društvu narodov.

Samouprava piše o bolgarskih pripravah proti Jugoslaviji in trdi, da koncentriira Todor Aleksandrov celo vojsko četnikov, ki šteje okoli 10.000 mož, ob jugoslov. meji. Središča teh priprav so Petrič, Zumaia in Cusendil. Vršijo se baje ogledi tudi na jugoslov. tleh, da se omogoči nekake dne splošne preokrot. Četniki so oboroženi tudi s strojnimi puškami in gorškimi topovi. Pri vsem tem sodelujejo bolgarske oblasti, ki pošiljajo vsakega Makedonca, ki je sposoben nositi orožje v ta mesta. Celo albansko-irakiski komitet pošilja svoje dobrovoljce tja. Celo gibanje je zavzelo ogromne dimenzije ter je zanj treba velikih finančnih sredstev. Radi tega je makedonski revolucionarski komitet razpisal ogromne voite na posamezne korporacije in osebe. Sama Solija ima prirediti komitetu 100 milijonov levov. Ker pa je med obdavčenimi mnogo tujecev in židov je prišla cela stvar v javnost. «Samouprava» dela za vse to bolgarsko vlado odgovorno.

Stavka dunajskih bančnih uradnikov traja dalje.

DUNAJ, 28. Položaj stavke bančnih uradnikov se je poslabšal. Dolga pogajanja, ki jih je vodil kancler Seipel in čiji cilj je bil doseči sporazum, so se popolnoma izjalovila. Ker stranki neomajno vztrajata pri nekaterih bistvenih točkah spora, ni mogoče predvidevati, kdaj in na kateri podlagi bo mogoče zopet pričeti s pogajanja, da bi prišlo do sporazuma. Časopisi izražajo veliko akrb radi zelo hudih posledic, ki jih bo imela stavka na gospodarsko in trgovsko življenje.

Zvišanje železniških pristojbin na Francoskem
PARIZ, 28. Železniške pristojbine so bile tako le zvišane: Za I. razred 50%, za II. 48% in 47% za III. razred; tarifi za prevoz blaga bodo zvišani za 18.5%. Nove pristojbine stopijo v veljavo brtkone s 1. marca.

Italijansko-ruska pogodba

bo stopila v veljavo 7. marca

MOSKVA, 28. Davi je dospela iz Rima odobritev trgovske pogodbe med Italijo in Rusijo v svoji najnovejši obliki, ki pa se le malo razlikuje od besedila, ki je bilo podpisano pred dnevi v italijanski prestolnici, ker se v bistvu ni ničesar spremenilo v prvotni listini. Ni se treba čuditi, ako se je moskovska posvetovalna komisija tako dolgo bavila s tem besedilom: Pogodba z Italijo ima postati za rusko vlado vzorec za vse bodoče pogodbe te vrste z drugimi državami.

7. marca bo posodba stopila v veljavo za dobo 3 let. Ratifikacije pogodbe se bodo najbrže izmenjale v Moskvi, ako ne bo Mussolini vztrajal pri svoji zahtevi, da se ima izmenjava izvršiti v Rimu. V prvem slučaju se bo tozadevna ceremonija izvršila v torek. Ta dan se bo sestal v Moskvi tudi osrednji izvršilni odbor.

Zanimivo je pri tem dejstvu, da se v diplomatskem zboru moskovskem opazja začetke dveh skupin, t. j. zastopnikov držav, ki so priznale sovjetsko Rusijo, ter onih, ki zastopajo države, katere so se dosedaj v tem oziru držale ob strani. Na čast nekaterih iz prve skupine bo drevi priredil ljudski komisar za zunanje stvari banket. Vendar pa je treba pri tem povdariti, da ruska vlada nikakor ne pospešuje te cepitve; nasprotno se baš snuje diplomatski klub v svrhu zblizljanja voditeljev politike nove Rusije z zastopniki inozemskih držav. Ta razvoj diplomatskega življenja v Moskvi jemlje Petrograd in zadnje nade na povrnitev starega sijaja v bivšo prestolnico ruskih carjev.

Uradno poročilo naznanja, da je Rykov odpotoval na nasvet zdravnikov v Kavkaz. Tam se nahaja že nekaj časa tudi Trocki, čigar zdravstveno stanje se je v zadnjih dneh znatno zboljšalo. O boleznih Trockega se je mnogo pisalo, vendar se zdi, da je obol el na navadni malariji.

Zamoyski o zunanji politiki Poljske

Konferenca baltičkih držav - Gdansk

Razprava v komisiji zbornice

VARSAVA, 28. Včeraj se je vršila seja komisije zbornice za zunanje zadeve. Minister za zunanje stvari Zamoyski je govoril o uspehih konference baltičkih držav ter je izjavil, da je nje izid ugoden za Poljsko, kar dokazuje predvsem vrsta konkretnih predlogov, ki so prišli v političnih in gospodarskih komisijah do svoje rešitve. Posvetovanja konference so se izvršila na kar najprijateljski način. Sklenilo se je delovati za zbliznanje med državami, ki so bile zastopane na konferenci, na gospodarskem in kulturnem polju.

Minister je nato poročal komisiji o razmerju med Poljsko in Gdanskim, kakor tudi o vprašanjih, o katerih se bo z ozirom na Poljsko razpravljalo na prihodnjem zasедanju Društva narodov. Takih zadev je devet. Minister je izjavil, da bo poljska vlada branila v vseh teh vprašanjih svoje stališče pred tem društvom.

V debati je sen. Kozkowskij govoril o pomenu baltičske politike za Poljsko in o važnosti vprašanja Gdanskega. Posebno je govoril poudarjal moralni pomen težnj Poljske po okordinaciji mednarodnih interesov v razmerju do sosednih držav Poljske. Posebno aktualno se je težnje z ozirom na Društvo narodov. K vprašanju Gdanskega je sen. Kozkowskij pripomnil, da je bila v tem oziru do sedanja politika Poljske skrajno popustljiva, da je doživela sedaj popoln polom. Radi tega bo treba revidirati politiko napram Gdanskemu ter varovati pravice Poljske do tega mesta.

Separatistična vlada v Palatinatu

razpuščena

Bogat plen odhajajočih načelnikov

BERLIN, 28. Wolfov dopisni urad poroča, iz Speierja: Autonomna vlada Palatinata je bila razpuščena; vendar pa je ostalo še kakih 50 separatistov v vladni palači. Načelniki separatistov so razdelili med seboj precejšen plen, ki je še ostal od takozvanih rekvizicij, izvršenih od separatistov pod pokroviteljstvom francoskih oblastev. Načelnika Schnorr in Aden sta se palatista 160.000 frankov, ki so se nahajali v blaginji autonomne vlade. Vsem načelnikom separatistov, od katerih ostanje nekateri do nadaljnjega v Palatinatu, so bili izstavljeni polni listi za inozemstvo. Več separatistov je bilo sprejetih v službo pri francosko-belgijski železniški upravi, drugi nameravajo stopiti v francosko legijo tujecev. Pred svojim odhodom so oženjeni separatisti dobili po 275 frankov, neženjeni pa po 200 frankov. Ta denar so stavila na razpolago francoska zasedbena oblastva.

Stolica za italijanski jezik in literaturo na univerzi v Glasgowu

LONDON, 28. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je izrazil Stevensonu v Glasgowu svoje zadoščenje radi ustanovitve stolice za italijanski jezik in literaturo na univerzi v Glasgowu.

Odpušanje tujcev pri turških železnica

CARIGRAD, 28. Ravnateljstvo družbe vzhodnih železnic je dobilo ukaz za odpustitev tretjine nameščencev, ki niso turški državljani. Francosko ravnateljstvo in nekateri načelniki so bili začasno pridržani v službi.

MacDonald se brani izjav o zunanji politiki

LONDON, 28. Ponovno je angleški ministrski predsednik izjavil, da sledi njegova politika samo smernicam, napovedanim v njegovem ekspoziju in da ne spreminjajo izjave drugih ministrov ničesar v politiki sedanje vlade. Na današnji seji zbornice je opozicija z ozirom na dejstvo, da ni MacDonald podal nikake izjave glede stališča vlade napram versailleski mirovni pogodbi, izrazila mnenje, da je knjiga politike sedanje vlade še vedno prazna, vsled česar je bivši minister Mac Neill predložil spomenico, kjer se zahteva točna izjava, da-li se politika vlade, v kolikor se tiče versailleske mirovne pogodbe, strinja z nedavnimi izjavami notranjega ministra Hendersona. V nasprotnem slučaju — zaključuje spomenica — bi bila solidarnost vlade prazna beseda.

V odgovor na to spomenico je MacDonald izjavil, da se notranji minister Henderson moti, ako misli, da sme — akoravno je minister — izražati svoje osebno mnenje. Ta zmota — je dostavil ministrski predsednik — bi sicer bila težka pod prejšnjo vlado, česar pa ni mogoče reči za sedanje čase. Nadalje je MacDonald rekel, da ne more podati nikake izjave o najglavnejših vprašanjih zunanje političnega značaja, dokler ne zve za mnenje reparacijske komisije; le ko se bo izrazila reparacijska komisija, se bo lahko v celoti vzelo v poštev mednarodna vprašanja, se jih proučilo ter kontno rešilo. Govornik je opozoril tudi na to, da je govoril o potrebi razorožitve, ter je zatrdil, da si bo prizadeval, da pride čim večje število držav v Društvo narodov, ki bo tako prišlo do večjega usleda. To je — tako je zaključil MacDonald — politika sedanje vlade.

V imenu konservativcev je Paldwin izjavil, da ne bo prednal glasovanja o Mac Neillovi spomenici. Tako se je razprava končala brez vsakega glasovanja.

Do odstopu belgijske vlade

Mnenja inozemskega tiska

PARIZ, 28. Odstop belgijske vlade je pariske vladne kroge precej vznemiril. Znano je, da je belgijska vlada vedno tesno sodelovala s francosko, posebno v odškodninskem vprašanju, ki preživlja ravno sedaj zelo važno dobo. Osvor izvedencev nista še vedno dokončal svojega dela.

«L'Ouvree» piše: Bilo bi napačno, tolmčiti glasovanje v belgijski zbornici za manifestacijo proti Franciji. «Matin» poudarja, da je nastopila vladna kriza v Belgiji v trenutku, ko se izvedenci trudijo, da bi izdelali načrt, ki bi zadovoljil vse, v trenutku, ko so odnosi med Francijo in Anglijo prisrčni. Sicer pa bi pretiral, kdor bi mislil, da more kriza ogroziti položaj v Evropi.

LONDON, 28. «Daily Telegraph» poroča: Odstop belgijske vlade je vsekakor zelo važen dogodek toliko s stališča notranje, kolikor z notranje politike. Tik pred poročili izvedencev Dawes-a in Mac Kenne-ter pred mednarodno razpravo o zasedbi Porurja bo zanimivo videti, kakšna bo rešitev krize.

Poslovanje vojaške komisije za nadzorstvo v Nemčiji

PARIZ, 28. General Bourgeois je poročal včeraj v zunanji komisiji francoskega senata o poslovanju medzavezniske komisije za nadzorovanje nemške vojske. Poročevalec je tu omenil na težkoče, na katere je ta komisija naletela vsled sistematičnega upiranja krajevni oblastev, ki niso hotela pomagati pri preiskavi, ter je dostavil, da je z zasedbo Porurja pravzaprav prenehala vsako nadzorovanje nemške vojske. Nemčija — je izjavil Bourgeois — se ne drži določb versailleske mirovne pogodbe, klče prostovolje pod orožje, vpoklicuje rezervne častnike na perjo dične vojaške vaje ter je izvršila prave poizkuse mobilizacije povodom nemirov na Saksonskem in v Turingiji. Na koncu je general Bourgeois izjavil, da smatra vzpostavitev nadzorstva v Nemčiji za nujno potrebno.

Volilci pozor!

24. t. m. je potekel rok, v katerem so morali občinski uradi dostaviti volilcem na dom volilne izkaznice (legitimacije). Volilec, ki ni prejel od tega dne volilne izkaznice, jo lahko dvigne osebno od 25. t. m. dalje do dneva volitev in tudi še ta dan v občinskem uradu občine, kjer je vpisan v volilni imenik (za mesto Trst in okolico v anagrafičnem uradu, via Sanità 25, II.). V ta namen mora biti odprt občinski urad od 6. marca nadalje vsak dan od 9. do 19. ure.

Pozivljamo vse one volilce (volilec je vsak državljani, ki izpolni do 31. maja t. l. 21 let in je vpisan v volilni imenik), ki niso prejeli volilne izkaznice, da jo takoj osebno dvignejo.

Iz urada pol. dr. «Edinost» v Trstu.

Volilci!

Ne zavrzite volilnih legitimacij!

Brez legitimacij ne morete voliti!

V zvezi s poročilom «Edinosti» od 26. 4. m. o važnem pogovoru zastopnikov našega političnega društva s tržaškim prefektom, g. komendatorjem Crispo Moncada, je predvčerajšnji «Giornale del Friuli» objavil pod naslovom «Politica suicida» (samomorilna politika) ljut napad na tržaškega prefekta, češ da je prekoračil svoj krajevni delokrog in povzru priznal našo kandidatsko listo za takozvano vzporedno ali sodelovalno listo (fiancheggiatrice o collaboratrice). Poleg tega očitka vsebuje članek dragocena priznanja o načinu, kako pojmujejo tisti, ki stojijo za videmskim listom, cilje in sredstva državne politike proti naši manjšini. Baš v znamenju pobratenja narodov! Ali danes nimamo namena o tem pisati, nego le pokazati, kako zaslepla sovraštvo proti nam gotovo krogi tako zelo, da delajo radi tega krivico tudi svojim ljudem, ne samo nam, in da nehoti ali hote naravnost potvarjajo dejstva. Pri tem je značilno, kako obenem prevajajo iz slovensčine na laščino tako, da je stvar v prevodu čisto drugačna, v njihovem zmislu mnogo huja, nego v izvirniku. Besede «zastopniki naše politične organizacije» predstavljajo z besedami «i rappresentanti delle nostre organizzazioni politiche», kakor da bi bili dr. Slavik, dr. Vratović in dr. Wilfan zastopali poleg političnega društva «Edinosti» v Trstu posebno tudi politično društvo «Edinost» v Gorici. Besede «v pokrajini, ki je njemu podrejena», predstavljajo z besedami «nella regione da lui dipendente», kakor da bi bil tržaški prefekt govoril o neki (več pokrajini obsega) deželi, menda o vsej Julijski krajini. Temu nasproti moramo ugotoviti na podlagi neposrednih pojasnil zastopnikov našega političnega društva, da je g. kom. Crispo Moncada, kakor o vsaki drugi priložnosti, tudi to pot govoril tako razločno s tako strogo «pokrajinskega» stališča, da so zastopniki našega političnega društva bili, če bi bilo treba, še potrjeni v svojem naziranju, da bo treba tudi k drugim dvema gg. prefektoma, v Videm in v Polo. Dejstvo je, da je v to svrhu g. dr. Vratović, kot podpredsednik našega političnega društva in predsednik istrškega odbora že pred več dnevi odšel v Polo in da bi bili zastopniki našega političnega društva ali morda med tem osnovanega skupnega volilnega odbora tudi že sli v Videm, da niso bili zadržani radi še bolj nujnih opravil. Kar se pa tiče priznanja naše liste kot takozvane vzporedne, gre ali za zlobno zavijanje ali za naravnost brezmišelnost nespornost. Za vsakega, ki količikaj trezno sodi, je jasno, zlasti pa je za prizadele moralo biti jasno, da so zastopniki našega političnega društva, ki povzru takrat še niso mogli vedeti, ali se predloži skupna kandidatska lista in kdo bodo kandidati goriškega političnega društva, prišli le podatki g. prefekta izjave, ne pa sprejemati od njega kateregakoli priznanja. Kaj je imel g. prefekt odgovoriti zastopnikom našega političnega društva? Jih morda po vzorcu svojega obtožitelja v «Giornale del Friuli» nahuliti in jim zakričati v obraz, da jim ne verjame in da so vse tisto, kar jim sedaj očita «Giornale del Friuli», samo ne pošteni ljudje? Ali ni bila njegova dolžnost vzeti izjave, ki poudarjajo: «da naš nastop pri volitvah ni naperjen proti državi in proti vladi kot takšni», z zadovoljstvom na znanje in obljubi, da jih sporoči na merodajno mesto? Ali ni prav s tem pridržal končno sodbo višjemu činitelju?

Z druge strani pa vprašamo videmskega obtožitelja, ali zares smatra zastopnike našega političnega društva in naše ljudstvo za tako naivne, da bi se na tako enostaven način upali vtihojati našo kandidatsko listo kot takozvano vzporedno listo?

Nočemo tritati besedi. Nismo baš pridni bralci videmskega dnevnika; da nas niso iz Gorice opozorili, bi morda ne bili niti zapazili njegove obtožnice, njegovega stranskega «faccuse». In morda bi bilo boljše. Zakaj očividno gre za izbruh zgolj osebnih, lokalnih, prav malenkostno provincijalnih občutljivosti in zaletenosti, v zvezi s kako bedasto uradno ljubosumnostjo. Upamo, da posežejo višji faktorji vmes, da se stvar izkadi brez hujskih posledic.

PLANIKA

Naši lipovi vejici se je v našem volilnem znaku za bližnje volitve v poslansko zbornico pridružila še planika. Tirolski Nemci so jo bili izbrali za svoj volilni znak za prve volitve, ki so se vršile 15. majnika 1921. Pri tirolskih Nemcih je čut za njihovo oziroma domovino, za njihovo Heimat, kakor se pravi nemški, izredno močno razvit. Čisto naravno je, da so tudi izbrali kot volilni znak značilno cvetko svojih domačih planin, planiko. Ni pa to cvetka samo nemških tirolskih planin; tudi drugod rase, in zlasti na slovenskih planinah. V naši književnosti je za to lepo cvetko najbolj razširjeno ime planika, za katerega navaja Pletersnik slovar kot vire Turkuovo izdajo prirodopisa rastlinstva, gorenjsko govorico in časopis «Vrtece». Toda planika je med našim narodom, in sicer prav na Goriškem znana tudi pod drugim imenom. Iz Erjavčeve «potne torbe» posnemamo Pletersnikov slovar ime ocnica, ki ga je slišal Erjavc za Krnom. Nadalje se nahaja v istem slovarju tudi ime pečnica, s Tolminksega. Za pouk našim volilec bo najboljše rabi do sedaj samo najbolj razširjeno ime planika (ne planinka).

Pristojbina za navadne in brezične brzojavke. Ministrstvo pošte in brzojav poroča: Vseled sklepa finančnega ministrstva bo tudi za mesec marec v veljavi doklada k pristojbinam za navadne in brezične inozemske brzojavke, ki se je dosedaj plačevala v papirnatom denarju, kot razlika tečajev med papirnato liro in liro v zlatu. Količnik bo znašal 365%, ceneč zlato lro 4 lire 65 stot. v papirju.

Deputacija okolčanov pri županu

Včeraj popoldne se je podala pod vodstvom podpredsednika Tržaške kmetijske družbe g. dr. Slavika deputacija kmetovalcev z Opčin, iz Ban, Trebčev, Padrič in Lonjerja k županu sen. dr. Pitacco ter mu izročila spomenico glede nepravil, ki so nastale za kmetstvo prebivalstvo Zgornje okolice vsled nove užitinske črte. Gospod župan je deputacijo sprejel zelo prijazno, pozval takoj referenta g. dr. Watzek-a, da vzame tudi on te pritožbe na znanje in da se ukrene potrebno za takojšnjo odpravo nepravil, ki ovirajo kmetijstvo teh zgolj kmetijskih vasi. Toliko g. župan kolikor g. referent sta obljubila svojo pomoč. Spomenica, ki je bila podpisana od Societä Agraria, od Tržaške kmetijske družbe in skoraj od vseh kmetovalcev gornjih vasi se glasi tako-le:

«Societä Agraria in Trstu, Tržaška kmetijska družba in podpisani vaščani si v imenu prebivalcev tržaške okolice dovoljujejo opozoriti Vaše gospodstvo na težke nepravilke, ki jih je ustvarila nova užitinska črta, ter prosijo za takojšnjo odpravo, da se odvrne popolno uničenje malih in že sedaj slabo stoječih kmetij v okolici. Nova užitinska črta vključuje vasi Opčine, Bane, Trebče in Padriče, toda večina zemljišč, ki so last prebivalcev omenjenih krajev, je izven zaprte občine, tako da morajo plačati prebivalci užitnino vsakokrat, ko spravljajo domov pridelke s svojih lastnih njiv in travnikov. S tem je kmetovalcem njihovo delo, ki je že itak naporno, skrajno oteženo. Treba je namreč pomisliti, da kmet čisto nima denarja, posebno pa v času, ko dozorevajo njegovi pridelki, s čimer se le nastaja plod njegovega trdega dela. Celotno za spravljane svojih pridelkov mora skrbeti za denar, da plača užitnino, a dokler ne najde sredstev, ne more niti pobrati in rešiti pridelkov, ki so na ta način izloženi raznim nevarnostim. Naj se še doda, da mu pri tem delu ni dovoljeno rabiti najkrajšo pot, temveč mora iti k užitinskemu uradu, ki je čisto zelo oddaljen od direktne poti in poleg vsega trpi še veliko izgubo časa, ki jo povzročajo odnosa uradna opravila. Celotno strelja in seno, ki ju kmetovalec nabere na svojem lastnem zemljišču in ki sta kmetijstvu sploh in posebno pa še za rejo krav z mlekom neobhodno potrebni, sta podvrženi užitnini tudi za najmanjše količine. Posledica takega stanja bo občutno zmanjšanje števila živine, kar bo na veliko škodo ne samo živinorejcev, temveč tudi konsumentov v mestu. Otežkočena bo tudi pašnja, ker se večina pašnikov nahaja izven užitinske črte. Nova užitinska črta ločuje čisto njive in travnike istega kmetovalca in onemogoča s tem obdelovanje zemljišč in pobiranje pridelkov. Ljudje se tudi pritožujejo, da užitinski uradniki ne pušajo krav na postaje za pripušanje, ki se nahajajo tostran užitinske črte, ker se bojijo prestopiti užitinske predpise. Ze po tem, kar je bilo do sedaj povedano — a navedeno je bilo samo nekoliko primerov škode in nepravil — je jasno razvidno, kako nujno potrebna je odprava tem nepravil. Na podlagi teh navedb prosijo podpisani kmetovalci Vaše gospodstvo, da se blagohotno in nujno zavzame, da bodo te nepravile odpravljene, ter si dovoljujejo predlagati najprimernejšo odpravo, izražajoč željo, da bi bile sprejete sledeče njihove zahteve:

a) kmetovalci tržaške občine naj se oprostito užitnine za vse pridelke z njihovega lastnega zemljišča, kolikor so namenjeni za potrošnjo na lastni kmetiji in v lastni družini.

b) užitinska črta naj se prestavi na način, da ostanejo podobne v Zgornji okolici izven nje.

c) ali pa da se tem podobčinam dovolijo olajšave, ki jih že uživajo prebivalci odprtega dela občine, oprostitev od užitnine za krmo in ureditev pobiranja užitnine od onih pridelkov z lastnih zemljišč na način, da ne bo nikake ovire za poljedelstvo in živinorejo.

Zanašajoč se, da bo Vaše gospodstvo podpiralo to našo akcijo, ki ima pred očmi blagostanje ne samo okolčanov, temveč tudi vse občine, se Vam najiskrenejše zahvaljujemo.

Prošnjo za orožni list

Tukajšnja kr. kvstura javlja: «Cl. 17. kr. odloka od 31. decembra 1923., št. 3126. o obveznem obisku šole določa:

«Vsem onim, ki so rojeni po letu 1885. se bo izdal orožni list pod pogojem, da prosilec napiše prošnjo lastnorodno in da jo podpiše pred uradnikom javne varnosti, da vpiše njega označi svoje osebne podatke na dnu prošnje in na orožnem listu samem, ki se mu izda. Dovolitev orožnega lista, ki bo v nasprotju s to določbo, se bo preklicala že na podlagi zahteve kr. šolskega skrbnika.»

Priporočam točno ravnanje po teh predpisih ter opozarjam, da bodo morale prošnje tistih, ki so rojeni po l. 1885., vsebovati sledečo izjavo:

«Potrjuje se, da je bila pričujoča prošnja napisana in podpisana v moji prisotnosti.» (Podpis uradnika)

Kvestor: De Filipis

Zavarovalne znanke. Tukajšnje poštne ravateljstvo javlja: «Povodom tatvine na škodo pokrajinske poštne blaginje v Genovi je bila ukradena ogromna množina zavarovalnih znanek po 3, 4, 5 in 6 lir. Vseled tega so bile te znanke razveljavljene. Državna blaginja za socialno zavarovanje jih pobira od 29. t. m. Delodajalci, ki jih imajo kaj v svoji posesti, naj se obrnejo direktno na omenjeno ustanovo.

Popravljanje. V drugem odstavku včerajšnjega članka pod naslovom «Naše pogreške» čita: «Voja je spremenila itd., se pa malo spremenila duševnost političnih strank» in

ne: «je pa na to spremenila itd.» — V notici pod naslovom «Sestanek zaupnikov našega pol. društva» naj se druga in tretja vrsta takole izpopolnita: «... številno obiskav iz raznih krajev tržaške, istrske in goriške (furlanske) pokrajine.»

Društvene vesti

Plesna zabava v prid otroškega vrta se bo vršila v soboto 1. marca v prostorih Narodnega doma pri Sv. Ivanu, po staro okolčanški šegi za stare in mlade. Sviral bo domači mandolin-orkester. Kdor se ne more udeležiti zabave in želi, da ne bo zamere, naj pošlje vstopnino šolskemu društvu in odpuščeno mu bo.

Žensko dobrodelno združenje otvori prihodnji teden tečaj za ročna dela v Rojanu. Pouk se prične v sredo, 5. t. d. ob 15. uri.

M. D. P. — Sv. Jakob. Danes, v petek, ob 20.15 izredni sestanek. Potrebna navzočnost vseh članov. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Zlikovski obiski. V odsotnosti zasebnice Karoline Gerussi, stanujoče v ulici Giustinelli št. 4, so se neznani zlikovci vtihojati v njeno stanovanje. Nemoteno so odprli razne omarice, se polastili več kosov najbližjega perila, nato so pred odhodom še vlomili v predal pri mizi, kjer so pobrali znesek 230 lir v bankovcih.

Predsinčnim so se neznani vetrinarji potom ponarejenih ključev splazili v trgovino s jestvinami v ulici Pietri št. 9, katere je lastnik trgovec Marijan Rutter. Ponočni odjemalci so odprli predal za bankom, kjer pa niso našli niti pečenega groša. Da bi ne odšli praznih rok, so se močje naložili s salamom, sirom in drugimi jestvinami ter jo natihooma odkurili, kakor so prišli.

Včeraj jutraj je Rutter odkril tatvino ter jo javil na kvsturo. Dognal je, da so ga nočni odjemalci oskodovali za 2625 lir.

Smrt uradnika, ki ga je podr avtomobil. Pretekle nedelje smo poročali, da je nek tovarni avtomobil podr v ulici Parini na tla 36-letnega zasebnega uradnika Oliveria Chincich, stanujočega v ulici Maiolica št. 15. Šofer je po nesreči zbežal, Chincich, ki je zadobil široko rano na desni nogi, so pa prepeljali v mestno bolnišnico. Sprva se je zdelo, da bo moč okrevati, a pozneje je nastopilo zastrupljenje krvi in včeraj jutraj je ponemrčenec, kljub prizadevanju zdravnikov, da bi mu rešili življenje, umrl.

Nezgodna pri delu. Kovač Ivan Vrus, star 44 let, stanujoč na Vrdeci-S. Cilino št. 1823, je včeraj popoldne zviljal kos cevi v pivovarni Dreher. Pri tem poslu se je ušla iz cevi raztopljena kolonija ter ga precej hudo opekla po levi roki. Mož je zadobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici.

Z voza padel. Včeraj popoldne se je težak Anton Vouk, star 40 let, stanujoč v ulici Tigor št. 14, vozil z nekim tovarnim vozom navzdol po ulici S. Vito. Na vogalu ulice III. Armata pa je vsled nepričakovane, močnega sunka padel tako nesrečno, da se je pobil na več mestih po glavi. Drug tovariš, ki je sedel poleg njega na vozu, mu je priskočil na pomoč ter ga spremil v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik dognal, da je Vouk zadobil tudi notranje poškodbe, kajti mož je pljuval kri. Sprejeli so ga v kirurški oddelek. Njegovo stanje je precej resno.

Aretacija sleparske tolpe, ki je delovala tudi v Trstu. Svoječasno smo poročali, da so tupašnja varnostna oblastva prišla na sled sleparski tolpi, ki je izkoriščala posebno kmetice, ki so se nameravali izseliti v Ameriko. Z obljubo, da jim preskrbijo potrebne listine za izselitev, so sleparji spravili na limanice mnogo lahkovernih kmetov iz tržaške okolice in Istre. Glavar omenjene sleparske tolpe je bil 27-letni Vincenc Minutillo, rodom iz Sicilije, navihani lopov, ki so ga varnostna oblastva raznih krajev zasledovala radi neštevilnih sleparij. Glavna pomagača pri njegovih sleparskih podjetjih sta mu bila 30-letni Salvatore Frangapane, tudi Sicilijanec in 23-letni Avgust Hirsch, Tržčan, uradnik pri konzulatu republike Argentine, stanujoč v ulici Econo-

mo št. 3. — Sleparska trojica, ki je imela še mnogo drugih pomagačev, se je vozila večinoma z avtomobilom po Istri in po Furlaniji in se je večkrat pojavila tudi v našem mestu. Povsod je lovila v svoje mreže lahkovernne kmetice ter jih z omenjeno pretezo osleparila za večje neske denarja. Na tuk. kvsturo so se dan zadnem gromadile ovadbe proti njim. Kočeno pa jim je varnostno oblastvo prišlo na sled. Sleparska trojica je sicer zasitila nevarnost ter pobegnila v Tolmezzo; toda agenti so ji bili tesno za petami. Vsi trije so bili končno aretirani. Kmalu potem so bili aretirani tudi nekateri pomagači sleparske tolpe in sicer: oče, mati in zaročenka Hirscha, vsi trije stanujoči v našem mestu. Pričakovali je novih aretacij. — Kolikor je bilo mogoče dosednj dognati, so žrtve sleparske tolpe neštevilne. Ceni se, da so bile vse skupaj opeharjene za ogromni znesek, ki se suče okoli 100.000 lir.

Padel z vlaka. Vojača Ivana Decolle, spadajočega k 121. pešpolku, rodom iz Trevisa, je doletela nezgoda, ki bi bila lahko imela tragične posledice. Mladenec je snoči okoli 19. ure potoval v turinskem brzovlaku proti našemu mestu. Nad Barkovljami je hotel pogledati skozi okno pri vratih; slabo zaprta vrata so se nenadoma odprla in mladenec je padel iz vlaka na železniški nasip. Pri padcu se je pobil na več mestih po glavi in po rokah. Ves krvav se je podal peš proti mestu. Medpotoma je srečal nekega mestnega stražnika, ki ga je spremil na rešilno postajo, kjer je dobil prvo pomoč. Nato je bil ranjenec prepeljan v vojaško bolnišnico. Okreval bo v 3 tednih.

Mal požar. Včeraj popoldne je izbruhnil v hiši št. 5 v ulici Salita Promontorio ogenj. Vnele so se saje v nekem dimniku, naposled se je ogenj razširil tudi na majhen del strehe. Na lice mesta poklicani mestni gasilci so ogenj po pišli uri dela popolnoma pogasili. Škoda je neznatna.

Iz tržaške pokrajine

Požar v Elerjih. V nedeljo zvečer, okrog 9. ure je začela goreti hiša Ivana Hrovatina št. 236 v Elerjih pri Škofljah. Vsa prizadevanja domačinov, da bi pogasili ogenj so ostala brezuspešna. Požar je vpepelil hišo, v kateri se je nahajala gostilna, senjak in vse pritikline. Škoda je velika. Hiša je bila zavarovana.

Borzná poročila.

Valuta na tržaškem trgu.	0-05
ogrške krome	0.0025
avstrijske krome	0.0030
čehoslovaške krome	0.67 20
dinarji	29.35
leji	12.25
marke	—
dolarji	23.20
francoski franki	96.75
švicarski franki	401.—
angleški funti papirnati	100.20

Mali oglasi

POSTREŽNICO za popoldanske ure (od 13½ do 19) išče slovenska družina, blizu Rojana. Naslov pri upravnistvu. 249

GOSTILNA v mestu se da v najem, eventualno se sprejme voditelj. Naslov v gostilni via Commerciale 3. 251

NATAKARICA, večča slovenskega in italijanskega jezika se sprejme. Prepis spraveval s sliko poslati: Hotel Didic, Idrja. 250

CUNJE plačam po 50 cent. Babič, Molino Grande 20. 252

BABICA avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zadržana. Slavec Via Giulia 29. 242

SOBA, meblirana, lepa, se odda. Via Gimnastica 37, vrata 8. 246

15-LETEN deček, lepega vedenja, z dobrimi spravevali, želi vstopiti kot vajenec v kako trgovino ali mehaniško delavnico. Naslov pri upravnistvu. 247

KRONE, srebro, zlato in platino kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Pova Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah. Pertot, Via S. Francesco 15, II. 26

MASKE, domino, svilene obleke, nove, po konkurenčnih cenah. Via del Toro 12, I. 180

V LIKVIDACIJI

po razprodajnih cenah
20.000 moških srajc
z dvema ovratnikoma
od **L. 18.50** naprej.
Risbe zadnje rogoviti.

Fonte d'Acquisti
Corso V. E. III št. 39. 170

Odlikovana krojačnica za ženske obleke
L. VALCINI

Trst, Via Ireneo della Croce 10, pritličje
(v bližini gledališča Rossetti)

posojuje
nove kostume za maske

lastnega izdelka
za gospe in gospode.

Sprejemajo se naročila za plesne in navadne obleke. Tekom plesnih prireditev odpro do 6. ure zjutraj.

PRAVA
Ječmenova kava
Kneipp

najboljše hranilno sredstvo za otroke in šibke in nerovne osebe, ki ne smejo piti pristne kolonijalne kave, je zopet na prodaj v vseh prodajalnah.

NE ZAUPAJTE ponaredbam, ki se razpečavajo pod našim imenom in proti katerim se bo postopalo sodnijsko. Prava «Ječmenova kava Kneipp» se prodaja v vrecicah, ki nosijo Kneippovo sliko z njegovim podpisom ter besedilom: Caffè Macé Kneipp.

Pooblaščenec za cel Italijo: Max Frank, Via Uberti 13, Milano (20).

PRETIRANE CENE

plačujem za
K O Ž E

kun, zlatc, lisic,
dihurjev, vider, jazbocev, mačk,
vaveric, krtek, divjih in domačih
zajcev.

Predno prodate kože, vrnajte me za ceno.
D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battististi. 19
II. nadst., vrata 16

Sprejemajo se pošiljave po pošti.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popojnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja akreditivne za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja

dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4% lažno netto, a vlogo na tekoč račun po 4%, i vezane vloge proti odpuvodi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA

(La Geôle)

Poslovenil F. P.

«Da te poročim? Da, to so lepe sanje in ko boš prosta, kakor si rekla prej, pridem jaz k tebi s ponudbo, da začneva te sanje živeti.»

«Ah, hvala.» je odgovorila ona ter mu ponizno poljubila roko.

«Toda danes stojiva pred stvarnimi dejstvi. Eno tako stvarno dejstvo je, da jaz moram odpuvati še danes. Moja zadeva postane vsak hip javna. Tvoj mož in tvoja lašča že vesta. Casal je govoril, kar je popolnoma naravno, in blaginjak krožka seveda tudi, kar je ravnotako naravno. Ponavljam ti, da bi ne mogel prenašati, ako bi se moral srečevati z gotovimi ljudmi. Torej grem, a tebe ne morem odvesti kar tako. Pod udar-

cem razburjenja — in še takšnega — se ne delajo skiepi, s katerimi se prevrne cela usoda človeka. Še pred eno uro si bila gospa Marija Vialis, nastanjena v svoji palači, s svojimi otroci, s svojim možem, s svojim položajem v družbi. In sedaj praviš, da bi vse to žrtvovala...»

«To naj bi bila kaka žrtve!» je rekla ona in stisnila ramena.

«Da, žrtve je. V tem hipu ti tega ne čutiš, a jutri, a pojutrišnjem, a v enem letu? Ona je zopet napravila pokret protesta, a on je mirno in odločno nadaljeval: «Ti praviš, da se smatraš za mojo ženo. Žena pa je dolžna pokorščino svojemu možu in to zahtevam jaz od tebe, zahtevam, me razumeš? Ti pojdes domov in boš počakala, se boš preizkušala, si boš dala čas, da premišliš... Osem dni, štirinajst dni, mesec dni ne morejo pretrgati vezi, ki naju spaja in katere moč sva ravnokar občutila. V London pridem jutri predpoldne in ti pošljem svoj naslov. Pisal ti bom v najin predal pod istimi začetnicami kakor navadno, kadar sva bila daleč

eden od drugega. Na isti način ti bom pisal tudi iz Amerike.

In če prideš k meni, poter. ko dobr. in ponovno premišli svoj korak. potem — ponavljam — bova živela najine sanje... Če pa ne prideš, bom mislil, da je v tebi mati prenaplana ljubavnic, in ne bom jezen nate. Toda sedaj mi dokaži, da me razumeš, da me ljubiš, kakor hočem biti ljubljen, pusti me, da ni ostane moč, da izvršim, kar mecam izvršiti. Vsa moja moč mi je potrebna, a nimam je, nič več.»

Ona ga je poslušala in mu ni več padala v besedo, temveč ga je gledala s strašno resnostjo. Molče je zopet oblekla plašč, si dela kljub na glavo in kolajno z blazini, ki je bila ostala na mizi, je zopet vtiknila v svoj muš. Še enkrat je prišla mlada gospoda za rami in ga dolgo pritiskala k sebi. Ko je bila na vratih, se je obrnila in je rekla brez ene solze, toda blede in z istim globokim pogledom:

«Se boš spominjal?... Obljubil si mi...»

«Da.» je odgovoril on in ji naprta il znamenje na Bogom. «Z Bogom, moja draga.»

«Ne z Bogom.» je odvrnila ona, «na svidenje tam doli.»